

Αριθμός 253

ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 1997 ΕΩΣ (Αρ.2) ΤΟΥ 2009

Οδηγία δυνάμει του άρθρου 41(1) και (2)

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, ασκώντας τις εξουσίες που παρέχονται σ' αυτή σύμφωνα με τις διατάξεις των εδαφίων (1) και (2) του άρθρου 41 των περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμων του 1997 έως (Αρ.2) του 2009 εκδίδει την παρούσα Οδηγία.

Συνοπτικός
τίτλος.
Κ.Δ.Π.
460/2006
Κ.Δ.Π.
348/2009

1. Η παρούσα Οδηγία θα αναφέρεται ως η περί του Πλαισίου Αρχών Λειτουργίας και Κριτηρίων Αξιολόγησης της Οργανωτικής Δομής, Εσωτερικής Διακυβέρνησης και των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των Τραπεζών (Τροποποιητική) Οδηγία του 2010 και θα διαβάζεται μαζί με τις περί του Πλαισίου Αρχών Λειτουργίας και Κριτηρίων Αξιολόγησης της Οργανωτικής Δομής, Εσωτερικής Διακυβέρνησης και των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των Τραπεζών Οδηγίες του 2006 και 2009 (που στο εξής θα αναφέρονται ως η «βασική οδηγία») και η βασική οδηγία και η παρούσα οδηγία θα αναφέρονται μαζί ως οι περί του Πλαισίου Αρχών Λειτουργίας και Κριτηρίων Αξιολόγησης της Οργανωτικής Δομής, Εσωτερικής Διακυβέρνησης και των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των Τραπεζών Οδηγίες του 2006 έως 2010.

Τροποποίηση της
παραγράφου 15 της
βασικής
οδηγίας.

2. Η παράγραφος 15 της βασικής οδηγίας τροποποιείται με την προσθήκη αμέσως μετά την υποπαράγραφο (2) αυτής, της ακόλουθης νέας πρότασης:

“Νοείται ότι η πολιτική κανονιστικής συμμόρφωσης θα πρέπει να συνάδει με τις πρόνοιες του Παραρτήματος 4 της παρούσας οδηγίας”.

Τροποποίηση της
παραγράφου 28 της
βασικής
Οδηγίας.

3. Η παράγραφος 28 της βασικής Οδηγίας τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με την αντικατάσταση, στην υποπαράγραφο (1)(α) αυτής της τελευταίας πρότασης με την ακόλουθη νέα πρόταση:

“Εξαιρουμένων των διατάξεων της υποπαραγράφου (1)(γ), η Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης είναι διοικητικά ανεξάρτητη από άλλες μονάδες με αρμοδιότητες διαχείρισης κινδύνου ή εκτελεστικές αρμοδιότητες ή καθήκοντα ελέγχου/επιθεώρησης π.χ. Μονάδες Διαχείρισης Κινδύνων και Εσωτερικής Επιθεώρησης και τη Νομική Υπηρεσία της τράπεζας.”

(β) Με την προσθήκη της ακόλουθης νέας υποπαραγράφου (5):

“(5). Οι βασικές αρχές και οι εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου που οφείλουν να εφαρμόζουν οι τράπεζες για διασφάλιση της συμμόρφωσής τους με το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία τους καθορίζονται στο Παράρτημα 4 της παρούσας Οδηγίας.

Για τους σκοπούς της παρούσας Οδηγίας, ο όρος «κανονιστικό πλαίσιο» έχει την έννοια που αποδίδεται σε αυτό από την παράγραφο 2 του Παραρτήματος 4”.

Προσθήκη
νέου
παραρτή-
ματος 4 στη
βασική
οδηγία.

Η βασική οδηγία τροποποιείται με την προσθήκη του ακόλουθου νέου Παραρτήματος 4 αμέσως μετά το Παράρτημα 3 αυτής:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

(Παράγραφοι 15(2) και 28(5))

**ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ¹**

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Οι παρούσες βασικές αρχές και διαδικασίες εσωτερικού έλεγχου στοχεύουν στον καθορισμό των ελάχιστων απαιτήσεων για την αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης από τις τράπεζες, συμπεριλαμβανομένων των ρόλων και ευθυνών του Διοικητικού Συμβουλίου, της ανώτερης διεύθυνσης και της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης (η οποία στο παρόν Παράρτημα θα αναφέρεται ως "ΜΚΣ"). Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη την ύπαρξη σημαντικών διαφορών μεταξύ των τραπεζών σε σχέση με το μέγεθος, την πολυπλοκότητα και το εύρος των εργασιών τους καθώς και το προφίλ κινδύνων και την οργανωτική τους δομή, οι διαδικασίες κανονιστικής συμμόρφωσης θα πρέπει να διαμορφωθούν με τέτοιο τρόπο ούτως ώστε να είναι ανάλογες με τις ανάγκες και τους κινδύνους που αναλαμβάνει η κάθε τράπεζα.

II. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

2. Η κανονιστική συμμόρφωση αρχίζει από την κορυφή της ιεραρχίας και είναι πιο αποτελεσματική όταν το Διοικητικό Συμβούλιο και η ανώτερη διεύθυνση αποτελούν υπόδειγμα και πρότυπο τιμότητας και ακεραιότητας. Ο κίνδυνος κανονιστικής συμμόρφωσης βρίσκεται σε όλα τα επίπεδα μιας τράπεζας, ειδικότερα στις μονάδες με εκτελεστικές αρμοδιότητες. Ως εκ τούτου, η κανονιστική συμμόρφωση αφορά όλο το προσωπικό των τραπεζών και θεωρείται ως αναπόσπαστο μέρος των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των τραπεζών. Οι τράπεζες θα πρέπει να διατηρούν ψηλά επίπεδα προτύπων κατά την εκτέλεση των εργασιών τους και οφείλουν να συμμορφώνονται σε διαρκή βάση με το πνεύμα και το γράμμα των νόμων, κανονισμών και κανόνων αυτορύθμισης (που στο εξής θα αναφέρονται ως "κανονιστικό πλαίσιο") που διέπουν τη λειτουργία και δραστηριότητες τους.
3. Η φράση "κίνδυνος κανονιστικής συμμόρφωσης" ορίζεται ως ο κίνδυνος που δύναται να επιφέρει σε μια τράπεζα κυρώσεις, σημαντικές οικονομικές ζημιές ή απώλεια φήμης ως αποτέλεσμα της μη συμμόρφωσής της με το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία και δραστηριότητές της.
4. Οι τράπεζες οφείλουν να εφαρμόζουν αποτελεσματικές πολιτικές και διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου για τη διαχείριση του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης και να λαμβάνουν τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα μέσω της ανώτερης διεύθυνσης σε περίπτωση εντοπισμού παραβάσεων, παραλείψεων και αδυναμιών. Τονίζεται ότι η σύσταση και λειτουργία ΜΚΣ καθώς και η εισαγωγή διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου που συνάδουν με τις προνοιες του παρόντος Παραρτήματος, συντείνουν στην αποτελεσματικότερη διαχείριση του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης.

III. ΕΥΘΥΝΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

5. Η πολιτική κανονιστικής συμμόρφωσης είναι αποτελεσματική όταν το Διοικητικό Συμβούλιο προαγάγει τις αξίες της τιμότητας και ακεραιότητας σε όλο το προσωπικό της τράπεζας και εφόσον υπάρχει συμμόρφωση με το εκάστοτε ισχύον κανονιστικό πλαίσιο. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για :
 - (α) την έγκριση κατάλληλης πολιτικής με την οποία καθορίζεται το πλαίσιο για την αναγνώριση, αξιολόγηση και διαχείριση του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης της τράπεζας, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας διοικητικά ανεξάρτητης, μόνιμης και αποτελεσματικής ΜΚΣ. Σημειώνεται ότι εκεί που δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 28(1)(α) της Οδηγίας και, εφόσον το Διοικητικό Συμβούλιο το επιθυμεί, οι αρμοδιότητες της ΜΚΣ ανατίθενται στη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων σύμφωνα με την παράγραφο 28(1)(γ) της Οδηγίας,
 - (β) την επίβλεψη εφαρμογής της πολιτικής και της διαχείρισης του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης ότι τα θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά και άμεσα από την ανώτερη διεύθυνση με τη βοήθεια της ΜΚΣ. Στις τράπεζες όπου το Διοικητικό Συμβούλιο έχει συστήσει Επιτροπή Ελέγχου, το εν λόγω καθήκον αναλαμβάνει η Επιτροπή Ελέγχου, και
 - (γ) το διορισμό του επικεφαλής της ΜΚΣ σύμφωνα με την παράγραφο 28(4) της Οδηγίας και την αξιολόγηση, πάνω στη βάση αναλυτικής εξαμηνιαίας και ετήσιας έκθεσης που υποβάλλεται από τον επικεφαλής της ΜΚΣ, του βαθμού συμμόρφωσης της τράπεζας με το εκάστοτε ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, και για το αν η τράπεζα διαχειρίζεται τον κίνδυνο κανονιστικής συμμόρφωσης αποτελεσματικά. Το εν λόγω καθήκον εκτελείται από την Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου. Σύμφωνα με την παράγραφο 29(γ) της Οδηγίας, Αντίγραφο της ετήσιας έκθεσης μαζί με σχετικά αποσπάσματα από τα πρακτικά της συνεδρίας του Διοικητικού Συμβουλίου και της Επιτροπής Ελέγχου που να καταδεικνύει την αξιολόγηση της έκθεσης, θα πρέπει να υποβάλλονται στην Κεντρική Τράπεζα (Τμήμα Εποπτείας και Ρυθμίσεως Τραπεζικών Ιδρυμάτων) εντός τεσσάρων (4) μηνών από το τέλος κάθε ημερολογιακού έτους (δηλαδή, μέχρι τις 30 Απριλίου, το αργότερο).

¹ Οι παρούσες "Βασικές Αρχές και Διαδικασίες Εσωτερικού Ελέγχου για τη Διαχείριση του Κινδύνου Κανονιστικής Συμμόρφωσης" οι οποίες αναφέρονται στο παρόν Παράρτημα βασίζονται κυρίως στο έγγραφο "Compliance and the Compliance Function in Banks" της Επιτροπής της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, το οποίο εκδόθηκε τον Απρίλιο του 2005.

IV. ΕΥΘΥΝΕΣ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

6. Η ανώτερη διεύθυνση της τράπεζας είναι υπεύθυνη για:
- (α) τον καθορισμό εσωτερικών κανονισμών και διαδικασιών που να διασφαλίζουν την υλοποίηση της πολιτικής κανονιστικής συμμόρφωσης που εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Οι εσωτερικοί κανονισμοί και οι διαδικασίες κανονιστικής συμμόρφωσης θα πρέπει να ορίζουν τις βασικές αρχές που πρέπει να ακολουθούνται από τη διεύθυνση και το προσωπικό και να εξηγούν τις κύριες μεθόδους και κριτήρια αναγνώρισης, αξιολόγησης και διαχείρισης των κινδύνων κανονιστικής συμμόρφωσης σε όλες τις βαθμίδες της τράπεζας,
 - (β) την καθιέρωση αποτελεσματικού τρόπου επικοινωνίας με τον οποίο θα διασφαλίζεται ότι το προσωπικό σε όλες τις βαθμίδες γνωρίζει τις διαδικασίες κανονιστικής συμμόρφωσης που αφορούν τις ευθύνες και τα καθήκοντά του,
 - (γ) τη διασφάλιση ότι η ΜΚΣ είναι επαρκώς στελεχωμένη με άτομα που κατέχουν τα κατάλληλα προσόντα που καθορίζονται από την ανώτερη διεύθυνση όπως επίσης και πείρα από προηγούμενη υπηρεσία σε διάφορες επιχειρησιακές μονάδες και μονάδες επιθεώρησης/ελέγχου και εξοπλισμένη, καλά οργανωμένη και αποτελεσματική κατά την εκπλήρωση των εργασιών της,
 - (δ) τον εντοπισμό και την αξιολόγηση στη βάση της εξαμηνιαίας και ετήσιας αναλυτικής έκθεσης και άλλων αναφορών του επικεφαλής της ΜΚΣ, των κύριων κινδύνων κανονιστικής συμμόρφωσης που αντιμετωπίζει η τράπεζα και του σχετικού πλάνου διοικητικών ενεργειών για αντιμετώπισή τους. Τέτοια πλάνα θα πρέπει να στοχεύουν στη διόρθωση αδυναμιών και παραλείψεων τόσο στην πολιτική και στις διαδικασίες όσο και στην εφαρμογή και στην εκτέλεσή τους, στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης υφιστάμενων κινδύνων κανονιστικής συμμόρφωσης και στην προώθηση πρόσθετων πολιτικών ή διαδικασιών για την αντιμετώπιση νέων κινδύνων κανονιστικής συμμόρφωσης που εισηγούνται από τις περιοδικές αξιολογήσεις,
 - (ε) την έγκριση του ετήσιου προγράμματος εργασιών κανονιστικής συμμόρφωσης που ετοιμάζεται και υποβάλλεται από τον επικεφαλής της ΜΚΣ, και
 - (στ) τη διασφάλιση της λήψης άμεσων διορθωτικών ή πειθαρχικών μέτρων σε περιπτώσεις παραβάσεων του κανονιστικού πλαισίου.

V. ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Α. Σύσταση της ΜΚΣ

7. Σύμφωνα με την παράγραφο 28(1)(α) της Οδηγίας, η ΜΚΣ είναι διοικητικά ανεξάρτητη από άλλες μονάδες με αρμοδιότητες διαχείρισης κινδύνου ή εκτελεστικές αρμοδιότητες ή καθήκοντα ελέγχου/επιθεώρησης π.χ. Μονάδες Διαχείρισης Κινδύνων και Εσωτερικής Επιθεώρησης και τη νομική υπηρεσία της τράπεζας.
8. Η αρχή της ανεξαρτησίας δεν σημαίνει ότι η ΜΚΣ δεν δύναται να συνεργάζεται στενά με τη διοίκηση και το προσωπικό υπηρεσιών με εκτελεστικές αρμοδιότητες ή καθήκοντα ελέγχου/επιθεώρησης και διαχείρισης κινδύνων. Αντιθέτως, η δημιουργία σχέσεων συνεργασίας μεταξύ της ΜΚΣ και των μονάδων ελέγχου/επιθεώρησης και διαχείρισης κινδύνων συμβάλλει στον έγκαιρο εντοπισμό και την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων κανονιστικής συμμόρφωσης.
9. Το καθεστώς σύστασης της ΜΚΣ θα πρέπει να είναι τέτοιο ώστε να της προσδίδει κατάλληλη υπόσταση, εξουσία και ανεξαρτησία. Οι αρχές αυτές θα πρέπει να πηγάζουν από την πολιτική κανονιστικής συμμόρφωσης της τράπεζας που εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η πολιτική κανονιστικής συμμόρφωσης θα πρέπει να κοινοποιείται σε όλο το προσωπικό της τράπεζας και σε αυτή θα πρέπει να γίνεται σαφής αναφορά για τη σύσταση της ΜΚΣ καθώς και για τα ακόλουθα:
- (α) το ρόλο και τις ευθύνες της,
 - (β) τη σύνθεση και τα καθήκοντα του προσωπικού που θα την στελεχώνει,
 - (γ) ενέργειες/μέτρα που εξασφαλίζουν τη διοικητική ανεξαρτησία της,
 - (δ) τη σχέση της με τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων, τη Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης και τη νομική υπηρεσία,
 - (ε) το δικαίωμα να έχει πρόσβαση σε απαραίτητες πληροφορίες και όλα τα μητρώα και αρχεία της τράπεζας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της και την αντίστοιχη υποχρέωση του προσωπικού της τράπεζας να συνεργάζεται για την παροχή αυτών των πληροφοριών,
 - (στ) το δικαίωμα ελεύθερης έκφρασης και αναφοράς των ευρημάτων της στην ανώτερη διεύθυνση και στο Διοικητικό Συμβούλιο ή στην Επιτροπή Ελέγχου,
 - (ζ) την υποχρέωσή της για υποβολή τακτικών εκθέσεων στον Ανώτατο Εκτελεστικό Διευθυντή και στο Διοικητικό Συμβούλιο ή στην Επιτροπή Έλεγχου,
 - (η) το δικαίωμά της για άμεση πρόσβαση, οποτεδήποτε το επιθυμεί, στο Διοικητικό Συμβούλιο ή στην Επιτροπή Ελέγχου, και
 - (θ) τους τρόπους κατανομής και εκτέλεσης των καθηκόντων κανονιστικής συμμόρφωσης από το προσωπικό των κύριων μονάδων/υποκαταστημάτων/θυγατρικών εταιρειών.
10. Το προσωπικό της ΜΚΣ θα πρέπει να έχει πλήρη αντίληψη του κανονιστικού πλαισίου και της πρακτικής εφαρμογής του στις εργασίες της τράπεζας. Η επαγγελματική εξειδίκευση του προσωπικού της ΜΚΣ, ειδικότερα σε σχέση με την ανάγκη να τηρείται ενήμερο για εξελίξεις στο κανονιστικό πλαίσιο, επιτυγχάνεται μέσω της τακτικής και συστηματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

B. Αρμοδιότητες και ευθύνες

11. Οι κύριες αρμοδιότητες και ευθύνες της ΜΚΣ είναι οι ακόλουθες:

- (α) η εφαρμογή κατάλληλων διαδικασιών και ελέγχων για την έγκαιρη και διαρκή συμμόρφωση της τράπεζας και των θυγατρικών της εταιρειών στην Κύπρο και στο εξωτερικό και των υποκαταστημάτων της στο εξωτερικό με το εκάστοτε ισχύον κανονιστικό πλαίσιο σε κάθε χώρα όπου δραστηριοποιείται και την πολιτική κανονιστικής συμμόρφωσης της τράπεζας και του ομίλου,
- (β) ο εντοπισμός, σε συνεχή βάση, με τη βοήθεια της νομικής υπηρεσίας και άλλων αρμόδιων υπηρεσιών της τράπεζας, όλων των νόμων, κανονισμών και κανόνων αυτορύθμισης που διέπουν ή/και επηρεάζουν τις εργασίες της τράπεζας,
- (γ) η τήρηση ενός πλήρως ενημερωμένου μητρώου κανονιστικού πλαισίου (νόμοι, κανονισμοί και κανόνες αυτορύθμισης) και η καταγραφή, σε συνεργασία με τις επηρεαζόμενες μονάδες/υποκαταστήματα/θυγατρικές εταιρείες, των υποχρεώσεων που απορρέουν από το κανονιστικό πλαίσιο,
- (δ) η υποβοήθηση της ανώτερης διεύθυνσης στην υλοποίηση και εφαρμογή της πολιτικής κανονιστικής συμμόρφωσης και στην αποτελεσματικότερη διαχείριση των κινδύνων κανονιστικής συμμόρφωσης που αντιμετωπίζει η τράπεζα. Για την επίτευξη αυτού του καθήκοντος, η ΜΚΣ σε συνεργασία με τη νομική υπηρεσία της τράπεζας, συμβουλεύει την ανώτερη διεύθυνση για νόμους, κανονισμούς και κανόνες αυτορύθμισης, συμπεριλαμβανομένης της ενημέρωσης για τροποποιήσεις των πιο πάνω, με τις διατάξεις των οποίων απαιτείται η συμμόρφωση της τράπεζας,
- (ε) η κοινοποίηση στις μονάδες/υποκαταστήματα/θυγατρικές εταιρείες του κανονιστικού πλαισίου που αφορά τους τομείς των εργασιών τους. Οι επηρεαζόμενες μονάδες/υποκαταστήματα/θυγατρικές εταιρείες επισημαίνουν τις υποχρεώσεις συμμόρφωσης που απορρέουν από τους νόμους, κανονισμούς και κανόνες αυτορύθμισης και επιμετρούν/αξιολογούν, σε συνεργασία με τη ΜΚΣ, την επίδρασή τους στις μεθόδους, διαδικασίες και εργασίες της τράπεζας,
- (στ) η διατύπωση προτάσεων για οργανωτικές και διαδικαστικές αλλαγές προς διασφάλιση του κατάλληλου χειρισμού κινδύνων κανονιστικής συμμόρφωσης που έχουν εντοπισθεί,
- (ζ) η συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών με άλλες υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων (π.χ. Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης, Οργάνωσης και Μεθόδων, Οικονομικός Έλεγχος, Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων) σε θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης,
- (η) η παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών διαδικασιών και ελέγχων για την υλοποίηση της πολιτικής και τη διαχείριση του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης μέσω περιοδικών εκθέσεων που υποβάλλονται προς τον επικεφαλής της ΜΚΣ από προσωπικό, το οποίο διορίζεται σε σημαντικές επιχειρησιακές μονάδες/υποκαταστήματα/θυγατρικές εταιρείες στην Κύπρο και στο εξωτερικό για να υποβοηθά το έργο της ΜΚΣ και να εκτελεί εργασίες κανονιστικής συμμόρφωσης ("οι Τοπικοί Λειτουργοί Συμμόρφωσης"),
- (θ) η διεξαγωγή, πάνω σε περιοδική βάση, επιθεωρήσεων επισκόπησης σε μονάδες/υποκαταστήματα/θυγατρικές εταιρείες στην Κύπρο και στο εξωτερικό για αξιολόγηση της επάρκειας των διαδικασιών και ελέγχων που εφαρμόζονται για την αναγνώριση, μέτρηση και τη διαχείριση του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης,
- (ι) η διεξαγωγή ερευνών για πιθανές παραβάσεις του κανονιστικού πλαισίου και της πολιτικής κανονιστικής συμμόρφωσης με τη βοήθεια, εάν η ΜΚΣ κρίνει σκόπιμο, εμπειρογνομώνων εντός της τράπεζας (π.χ. Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης, νομική υπηρεσία),
- (ια) η αξιολόγηση της καταλληλότητας των εσωτερικών κανονισμών και διαδικασιών κανονιστικής συμμόρφωσης και η έγκαιρη επισήμανση και παρακολούθηση αποκλίσεων, και, όπου κρίνεται σκόπιμο, η διατύπωση προτάσεων για τροποποίηση των οδηγιών και των διαδικασιών,
- (ιβ) η έγκαιρη ενημέρωση της ανώτερης διεύθυνσης και του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Επιτροπής Ελέγχου για σημαντικές αδυναμίες και παραλείψεις στην πολιτική και διαδικασίες καθώς και παραβάσεις του κανονιστικού πλαισίου που αποκαλύπτονται από τις εργασίες παρακολούθησης, επισκόπησης και διερεύνησης της ΜΚΣ,
- (ιγ) η διοργάνωση προγραμμάτων επιμόρφωσης και εκπαίδευσης του προσωπικού και των διευθυντικών στελεχών αναφορικά με θέματα συμμόρφωσης με το κανονιστικό πλαίσιο,
- (ιδ) η παροχή συμβουλών και η ανταπόκριση σε ερωτήματα από μέλη του προσωπικού αναφορικά με θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης,
- (ιε) η έκδοση γραπτών οδηγιών/εγκυκλίων προς το προσωπικό, τις υπηρεσιακές μονάδες και τις αρμόδιες υπηρεσίες της τράπεζας και του ομίλου για την έγκαιρη προσαρμογή των εσωτερικών διαδικασιών και κανονισμών με αλλαγές στο ισχύον κανονιστικό πλαίσιο,
- (ιστ) η αναγνώριση, τεκμηρίωση και αξιολόγηση, πάνω σε προληπτική βάση, των κινδύνων κανονιστικής συμμόρφωσης που συνδέονται με τις επιχειρησιακές δραστηριότητες της τράπεζας, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης νέων προϊόντων και επιχειρησιακών πρακτικών, της δημιουργίας νέων τύπων επιχειρησιακών ή πελατειακών σχέσεων, ή ουσιαστικών αλλαγών στη φύση τέτοιων σχέσεων. Εάν η τράπεζα έχει συστήσει επιτροπή για εξέταση νέων προϊόντων, ο επικεφαλής της ΜΚΣ συμμετέχει στην επιτροπή, διαφορετικά ζητείται η γνώμη του πριν την εισαγωγή τους, σχετικά με τους κινδύνους κανονιστικής συμμόρφωσης που συνεπάγονται από την εισαγωγή νέων προϊόντων και διαδικασιών από την τράπεζα,

- (ιζ) η ανάπτυξη νέων πρακτικών και μεθοδολογιών για τη μέτρηση του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης (π.χ. χρησιμοποίηση δεικτών κινδύνου), και τη χρήση τέτοιων μετρήσεων για την ενίσχυση της αξιολόγησης του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης. Η τεχνολογία θα πρέπει να χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη δεικτών κινδύνου, συγκεντρώνοντας ή φιλτράροντας στοιχεία, τα οποία δύνανται να είναι ενδεικτικά πιθανών προβλημάτων συμμόρφωσης (π.χ. αυξημένος αριθμός παραπόνων πελατών, ασυνήθιστες επιχειρηματικές συναλλαγές ή πληρωμές κλπ), και
- (ιη) η διασφάλιση συμμόρφωσης με τον περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμο του 2007 και τις οδηγίες και εγκυκλίους που εκδίδονται από την Κεντρική Τράπεζα δυνάμει του άρθρου 59(4) του Νόμου αυτού. Εκεί όπου έχει συσταθεί ΜΚΣ, ο επικεφαλής ή ένα άλλο μέλος του προσωπικού της ΜΚΣ ο οποίος κατέχει διευθυντική θέση, θα πρέπει να διοριστεί στη θέση του Λειτουργού Συμμόρφωσης σύμφωνα με το άρθρο 69 του πιο πάνω Νόμου.

Γ. Επικεφαλής της ΜΚΣ

12. Σύμφωνα με την παράγραφο 28(4) της Οδηγίας, το Διοικητικό Συμβούλιο της τράπεζας διορίζει ένα διευθυντικό στέλεχος ως επικεφαλής της ΜΚΣ. Ο επικεφαλής της ΜΚΣ έχει την ευθύνη της διεύθυνσης και οργάνωσης των δραστηριοτήτων της ΜΚΣ καθώς και των Τοπικών Λειτουργιών Συμμόρφωσης. Ο επικεφαλής της ΜΚΣ δεν πρέπει να έχει άλλα καθήκοντα και αρμοδιότητες και θα πρέπει να ασχολείται αποκλειστικά με θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης. Ο επικεφαλής της ΜΚΣ αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο και στον Ανώτατο Εκτελεστικό Διευθυντή.
13. Η ανεξαρτησία του επικεφαλής της ΜΚΣ και οποιουδήποτε άλλου μέλους του προσωπικού με σχετικές αρμοδιότητες υπονομεύεται εάν τεθεί σε μια κατάσταση όπου υπάρχει πραγματική ή πιθανή σύγκρουση μεταξύ καθηκόντων συμμόρφωσης και των άλλων τους καθηκόντων. Επομένως, απαιτείται όπως το προσωπικό της ΜΚΣ εκτελεί μόνο καθήκοντα κανονιστικής συμμόρφωσης έτσι ώστε να μην υπονομεύεται η ανεξαρτησία του σε περιπτώσεις σύγκρουσης καθηκόντων. Ωστόσο, η Κεντρική Τράπεζα αναγνωρίζει ότι αυτό πιθανόν να μην είναι εφικτό σε μικρές τράπεζες. Σε αυτές τις περιπτώσεις, το προσωπικό της ΜΚΣ δύναται να εκτελεί και άλλης φύσεως καθήκοντα υπό την προϋπόθεση ότι λαμβάνονται μέτρα για την αποφυγή πιθανών συγκρούσεων καθηκόντων.
14. Ο επικεφαλής της ΜΚΣ συντονίζει τη διαχείριση του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης της τράπεζας και του ομίλου και διευθύνει τις εργασίες της ΜΚΣ κατά την εκπλήρωση των λειτουργιών και καθηκόντων της σύμφωνα με τις αρμοδιότητες και ευθύνες της, όπως αυτές έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.
15. Ο επικεφαλής της ΜΚΣ υποβάλλει προς τον Ανώτατο Εκτελεστικό Διευθυντή και το Διοικητικό Συμβούλιο ή την Επιτροπή Ελέγχου, εξαμηνιαία και ετήσια αναλυτική έκθεση σχετικά με θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης. Ο επικεφαλής της ΜΚΣ θα πρέπει να παρευρίσκεται στις συνεδρίες του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Επιτροπής Ελέγχου, και να παρουσιάζει τις εν λόγω εκθέσεις ούτως ώστε να υποβοηθά το Συμβούλιο ή την Επιτροπή Ελέγχου στην ορθή αξιολόγηση του βαθμού αποτελεσματικότητας της διαχείρισης του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης. Οι εκθέσεις θα πρέπει να:
- (α) αναφέρονται στο έργο που έχει επιτελεστεί για την αναγνώριση, αξιολόγηση και διαχείριση του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης κατά τη διάρκεια της περιόδου υπό ανασκόπηση, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε αλλαγών στο προφίλ του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης βάσει των σχετικών μετρήσεων που προκύπτουν από τους δείκτες κινδύνου και άλλες πρακτικές/μεθόδους,
 - (β) συνοψίζουν οποιεσδήποτε ουσιώδεις παραλείψεις και/ή αδυναμίες στις διαδικασίες κανονιστικής συμμόρφωσης, καθώς και παραβάσεις του κανονιστικού πλαισίου που έχουν εντοπισθεί,
 - (γ) προτείνουν διορθωτικά μέτρα προς αντιμετώπισή τους,
 - (δ) παραθέτουν τα κύρια χαρακτηριστικά γνωρίσματα του προγράμματος κανονιστικής συμμόρφωσης για τους επόμενους έξι μήνες ή ένα έτος, και
 - (ε) παραθέτουν συνοπτικά στοιχεία για τα πιο πάνω σε σχέση με κάθε θυγατρική εταιρεία της τράπεζας στην Κύπρο ή το εξωτερικό και τα υποκαταστήματα στο εξωτερικό.
- Η μορφή της έκθεσης είναι ανάλογη με το προφίλ του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης και τις δραστηριότητες της τράπεζας, αλλά πρέπει να είναι επαρκής ούτως ώστε να βοηθήσει την ανώτερη διεύθυνση και το Διοικητικό Συμβούλιο ή την Επιτροπή Ελέγχου στη διαμόρφωση ολοκληρωμένης άποψης για τους κινδύνους που αντιμετωπίζει η τράπεζα, και κατά πόσον γίνεται αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης. Σύμφωνα με την παράγραφο 18(6)(β) της Οδηγίας, ο επικεφαλής της ΜΚΣ συναντάται, τουλάχιστο μια φορά ετησίως, με τα μη-εκτελεστικά και ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου στην απουσία της Ανώτατης Εκτελεστικής Διευθυνσης της τράπεζας.
16. Ο επικεφαλής της ΜΚΣ έχει την ευθύνη της ετοιμασίας ετήσιου προγράμματος Κανονιστικής Συμμόρφωσης, στο οποίο θα πρέπει να αναφέρονται οι προγραμματισμένες δραστηριότητες της Μονάδας. Τέτοιες δραστηριότητες περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την εφαρμογή και αναθεώρηση συγκεκριμένων πολιτικών και διαδικασιών, τη μέτρηση και αξιολόγηση του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης, τις επιτόπιες επισκοπήσεις σε μονάδες/υποκαταστήματα/θυγατρικές εταιρείες στην Κύπρο και στο εξωτερικό και την εκπαίδευση του προσωπικού σε θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης. Το ετήσιο πρόγραμμα Κανονιστικής Συμμόρφωσης υποβάλλεται στον Ανώτατο Εκτελεστικό Διευθυντή της τράπεζας για έγκριση.

17. Ο επικεφαλής της ΜΚΣ ενεργεί ως σύνδεσμος με την Κεντρική Τράπεζα και άλλες αρμόδιες αρχές για θέματα που εμπίπτουν εντός των αρμοδιοτήτων του και υποχρεούται όπως παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες προς αυτές.

Δ. Σχέση με Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης

18. Ο κίνδυνος κανονιστικής συμμόρφωσης θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στη μεθοδολογία αξιολόγησης κινδύνων της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης η οποία θα πρέπει να αναπτύξει πρόγραμμα ελέγχου που θα καλύπτει την επιθεώρηση της επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της ΜΚΣ καθώς και των διαδικασιών και μέτρων αναγνώρισης, αξιολόγησης και διαχείρισης των κινδύνων κανονιστικής συμμόρφωσης.
19. Ενόψει της στενής σχέσης μεταξύ των δραστηριοτήτων των Μονάδων Εσωτερικής Επιθεώρησης και Κανονιστικής Συμμόρφωσης εφαρμόζεται σαφής κατανομή και διαχωρισμός ευθυνών και αρμοδιοτήτων, ιδιαίτερα όσον αφορά τις ευθύνες επιμέτρησης των κινδύνων καθώς και επιθεώρησης, εξακρίβωσης και αξιολόγησης της επάρκειας των σχετικών εσωτερικών διαδικασιών και κανονισμών. Ο επικεφαλής της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης ενημερώνει άμεσα τον επικεφαλής της ΜΚΣ για οποιαδήποτε ευρήματα ελέγχου που αφορούν θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης. Τα ευρήματα της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης λειτουργούν ως μηχανισμός ανατροφοδότησης της ΜΚΣ με σκοπό την αξιολόγηση των κινδύνων που προκύπτουν από τυχόν παραβάσεις συμμόρφωσης με το κανονιστικό πλαίσιο και σχετικές αδυναμίες στις εσωτερικές διαδικασίες και ελέγχους.

VI. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΟΜΙΛΟΥ

20. Το Διοικητικό Συμβούλιο της μητρικής τράπεζας διαμορφώνει και εγκρίνει πολιτική διαχείρισης του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης σε επίπεδο ομίλου και λαμβάνει στρατηγικές αποφάσεις για εφαρμογή της εν λόγω πολιτικής. Τέτοιες αποφάσεις λαμβάνουν υπόψη συγκεκριμένου επιχειρησιακού και άλλους συναφείς κινδύνους κανονιστικής συμμόρφωσης για κάθε εταιρεία του ομίλου. Τα Διοικητικά Συμβούλια των θυγατρικών εταιρειών στην Κύπρο και στο εξωτερικό καθώς και η διεύθυνση των υποκαταστημάτων στο εξωτερικό ενημερώνονται για τις αποφάσεις που λαμβάνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της μητρικής τράπεζας και είναι αρμόδια για την εφαρμογή της πολιτικής κανονιστικής συμμόρφωσης από τις εταιρείες/υποκαταστήματα που βρίσκονται υπό τη διοίκησή τους. Η οργάνωση, η δομή και οι ευθύνες των εργασιών κανονιστικής συμμόρφωσης στις θυγατρικές εταιρείες στην Κύπρο και στο εξωτερικό και στα υποκαταστήματα στο εξωτερικό θα πρέπει να συνάδουν με το κανονιστικό πλαίσιο.
21. Ο επικεφαλής της ΜΚΣ της μητρικής τράπεζας έχει καθήκον να διασφαλίζει ότι οι υποχρεώσεις συμμόρφωσης σε κάθε χώρα εκπληρώνονται από άτομα που έχουν τις κατάλληλες γνώσεις, ικανότητες και εμπειρίες, και ευρίσκονται υπό την εποπτεία της ΜΚΣ της μητρικής τράπεζας. Κάθε θυγατρική εταιρεία στην Κύπρο και στο εξωτερικό και κάθε υποκατάστημα διορίζει ένα διευθυντικό του στέλεχος ως Τοπικό Λειτουργό Συμμόρφωσης, ο οποίος τίθεται επικεφαλής της ΜΚΣ σε τοπικό επίπεδο (εκεί όπου συστήνεται τέτοια Μονάδα), και υποστηρίζει τον επικεφαλής της ΜΚΣ της μητρικής τράπεζας, που ενεργεί ως επικεφαλής του ομίλου για την εφαρμογή των πολιτικών και διαδικασιών διαχείρισης του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης που καθιερώνονται σε επίπεδο ομίλου. Στις χώρες που υπάρχουν περισσότερες από μία θυγατρικές, ο Τοπικός Λειτουργός Συμμόρφωσης της θυγατρικής τράπεζας ή του υποκαταστήματος έχει την ευθύνη συντονισμού των Λειτουργιών Συμμόρφωσης των λοιπών θυγατρικών εταιρειών της χώρας και ενεργεί ως επικεφαλής χώρας. Συναφώς, ο Τοπικός Λειτουργός Συμμόρφωσης σε θυγατρικές εταιρείες στην Κύπρο και ο επικεφαλής Τοπικός Λειτουργός Συμμόρφωσης της κάθε χώρας όπου η τράπεζα δραστηριοποιείται στο εξωτερικό αναφέρεται και υποβάλλει τακτικές εκθέσεις απευθείας προς τον επικεφαλής της ΜΚΣ του ομίλου. Ο επικεφαλής της ΜΚΣ του ομίλου θα πρέπει να εκφέρει άποψη για την επιλογή αλλά και την καταλληλότητα των Τοπικών Λειτουργιών Συμμόρφωσης που προΐστανται των ΜΚΣ των θυγατρικών εταιρειών στην Κύπρο και στο εξωτερικό και των υποκαταστημάτων στο εξωτερικό και να αξιολογεί την απόδοση αυτών των Μονάδων.